

LA CINQUENA PLANTA

MANUEL BAIXAULI
LA CINQUENA PLANTA

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: gener del 2014

© Manuel Baixauli, 2014

Drets exclusius d'aquesta edició:
Raval Edicions SLU, Proa
Pedro i Pons, 9-11, 08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-404-2
Dipòsit Legal: B-28.751-2014
Composició: Víctor Igual, SL
Impressió: Reinbook

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

UNA PEDRA

Allò que és impensable
resulta que és pensable.

W. SZYMBORSKA

Només havien passat dos mesos, però quan B superà, exhaust, fent aturades per reprendre l'alè, els tres pisos sense ascensor i entrà a casa, es va sentir com qui torna d'un exili.

Pel matí havia rebut l'alta, i havia eixit, recolzant-se en una crosseja, de Sanatori. Esquelètic, demacrat, fet un eccehomo. Viu. Havia decidit emprar només una crosseja; havia fet proves al llarg del passadís i havia perdut la por. En pocs dies, de la immobilitat al llit havia passat a la cadira de rodes,

de la cadira de rodes als caminadors, dels caminadors a les dues crosses, de les dues crosses a només una.

Abans de pujar al taxi, B s'havia girat i havia contemplat, absort, l'antic edifici. Hi tornaria? «Fins a transcorreguts cinc anys no sabrem el nivell de recuperació», havia dit el neuròleg. «Al cap d'un any, però, ja es veu si la cosa rutlla». B hauria volgut que algú amb autoritat científica li explicara per què havia viscut allò, que li revelara quina lògica interna o externa al seu organisme havia causat la malaltia, que li demostrara que per a tot hi ha una explicació. Els doctors que ell havia interrogat, però, feien ulls de casa buida.

Hi tornaria, a Sanatori? Mentre mirava aquell rectangle enorme ple

de finestres on apareixien i desapareixien figuretes humanes, B no havia pensat en la seua salvació, ni en la vida nova que l'esperava; s'havia preguntat, només, per enèsima volta, què podia haver-hi dins la cinquena i última planta, per què la tenien tancada a pany i forrellat, amb les persianes quasi del tot abaixades; i això havia seguit rumiant dins del taxi que l'allunyava per la carretera estreta, descendent, plena de revolts, mentre Sanatori minvava i es perdia rere els pins.

Durant aquells dos mesos, B no s'havia plantejat si tornaria o no a casa, no havia tingut ni un pensament per a la seua llar, ni per als seus papers, ni per als seus llibres i discos... El seu cervell havia estat lluny, molt

lluny, de tot, com en una batalla, absorbit tan sols per un propòsit: sobreviure.

Havia eixit per última volta de casa de bon matí, amb els peus mig adormits, afectats per un formigueig inquietant i mancats de força, agafant-se fort al passamà de l'escala, confiant que a Urgències de l'hospital sabrien dir-li què era allò. Ara, amb disset quilos menys al cos, recolzat en la crossa, hi entrava conscient d'haver-se emprovat un taüt.

Quinze dies després del retorn a casa trepitjà de nou el carrer, i començà a trobar-se veïns. Molts ja sabien què li havia passat, les notícies del seu calvari s'havien espargit com cendra enduta pel vent i fins i tot algú n'havia inventat detalls escabrosos.

N'hi hagué que feren cara d'espant, en veure'l: l'imaginaven ja a l'altre barri. Una aparició. B també s'havia semblat a si mateix una aparició el primer dia que, a Sanatori, pogué baixar del llit i, desplaçant-se amb cadira de rodes, es trobà reflectit en un vidre. Cadavèric, lletgíssim, fantasmal. No li donà importància; es trobava en la fase d'ascens posterior a la caiguda, en plena eufòria per la recuperació. L'aparença física, com tantíssimes altres coses, havia deixat de preocupar-lo.

Hi hagué veïns que, en veure'l amb la crossa, li preguntaren si havia patit un esquinç. No en sabien res, dels seus últims dos mesos; s'adreçaven a un B remot, anterior a la caiguda, un B avantpassat seu. També es

topà amb suposats amics que simularen no veure'l; algun que fins i tot canvià sobtadament de vorera.

Després de dir «l'important és contar-ho», alguns veïns afegien, amb els ulls brillants: «Ho hauries d'escriure, això». «El què?», feia B. «L'experiència que has viscut».

B: No puc moure res, excepte els dits de la mà. A penes tinc alè i forces per a parlar. «Perds el to vital», diu el neuròleg. Quan algú acosta l'orella a la meua boca confon el que dic, sovint interpreta el contrari del que dic. Aviat seré incapaç de dir. Seré totalment mal interpretat. A penes puc respirar. Van a intubar-me.

Una setmana abans de manifestar-se la malaltia, B havia enllestit una novel·la que l'havia ocupat tres anys. Provisionalment, per identificar-la, l'havia titulada *Futur*. Un títol nefast; ho sabia, sabia que hauria de trobar-ne un de millor, però aleshores li interessava fotocopiar el text i passar-lo a quatre individus de confiança perquè el llegiren i li'n digueren alguna cosa.

No ho pogué fer. Al cap d'una setmana, un vespre que anà a la Filmoteca, a València, notà que se li adormien els dits dels peus. *Els proscrits*, de Victor Shöstrom, és una excel·lent pel·lícula muda que B sempre recordarà amb inquietud, perquè la va

veure amb els dits dels peus entrant a l'infern.

Futur hauria pogut esdevenir pòstuma.

L'infern anava per fases. Hi hagué els cinc primers dies d'hospital, d'un hospital modern, d'infermeres i doctors joves, on la paràlisi que havia començat als dits dels peus ascendia camés amunt amb treves curtes, mortificadores, perquè generaven falses esperances. La caiguda era especialment cruel a les nits, quan se li produïen incendis en la columna vertebral.

B experimentà el procés de qui mor al llit: debilitament progressiu, endormiscament del cos, pèrdua d'alè, una certa pau... I hauria mort si haguera nascut en una època anterior

a l'ús dels respiradors artificials, no tan llunyana. Hauria desaparegut i no hi hauria canviat res, al món, com no hi canvia res cada volta que mor un veí.

Però hi havia els respiradors artificials.

Quan B no pogué respirar per si mateix, quan havia perdut el «to vital», l'introduïren a l'UCI, l'endollaren al respirador i li ompliren el cos de cables. En cinc dies, s'havia convertit en una pedra que pensava.

A l'UCI passà quaranta-dos dies. Quaranta-dos dies que no caben en una frase, ni en una pàgina, ni en un llibre. Quaranta-dos dies infinits, que no caben enlloc. I després d'aquesta eternitat, travessat aquest desert, B començà, molt a poc a poc, a moure's

de nou. Primer, els dits de la mà; després, els malucs, els colzes... B tornà, molt feblement, a respirar sense màquina, recuperà la parla, en una veu fluixa, pedregosa, difícil d'entendre. I tornà a menjar. El primer que menjà: una cullerada de iogurt de maduixa. Ara no menja mai iogurt de maduixa. Mai no havia tingut interès pel iogurt de maduixa ni en té ara, però aquella cullerada la recorda com la menja més saborosa de la seua vida. Una cullerada. I prou. Una fatiga immensa, una sensació de sacietat, d'ofec, li impedí intentar-ne una altra.

Quan el van traure de l'UCI, B eixí de l'infern. Malgrat tantes molèsties que encara li provocava el cos, se sentí agraït a l'univers, que li havia perdonat la vida. Tenia un futur.